

Výročná správa za rok 2020

Profil neziskovej organizácie

Názov: **Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o.**
Právna forma: nezisková organizácia
Sídlo: Tatranská Kotlina 68, 059 54 VYSOKÉ TATRY
IČO: 36 167 991
DIČ: 2021718325
Bankové spojenie: SK92 0200 0000 0000 2903 4562

Zakladatelia: **Ministerstvo zdravotníctva SR**
Limbová 2, 837 52 Bratislava
IČO: 165565
Arcidiecézna charita Košice
Bočná 2, 040 01 Košice
IČO: 35514027

Štatutárny orgán: Riaditeľ
Ing. PhDr. Matúš Pataky, MPH

Správna rada: JUDr. Matej Hlavoň, predseda SR
Ing. Cyril Korpesio, podpredseda SR
Ing. Michal Neuwirth, člen SR
PhDr. Iveta Friedmannová, člen SR
Mgr. Marianna Kozmannová, člen SR

Dozorná rada: Bc. Ingrid Legutká, predseda DR
Ing. Matúš Kašprák, člen DR
Ing. Klaudia Mlynarčíková, člen DR

Registrácia: Krajský úrad v Prešove pod č. OVVS-52/2002-NO

1. Zameranie činnosti

Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. je nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby. Lieči pacientov s nešpecifickými respiračnými chorobami dýchacích ciest s celoštátnou pôsobnosťou, poskytuje ústavnú liečebnú starostlivosť, kúpeľnú starostlivosť, rekondičné pobyty. Je držiteľom povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení ako **špecializovaná nemocnica – odborný liečebný ústav a prírodné liečebné kúpele**.

Sanatórium sa nachádza v zalesnenej oblasti na úpätí Belianskych Tatier v nadmorskej výške 765 m. Klíma v oblasti, ako aj celé územie Tatranskej kotliny, má vysokohorský charakter, okolie Sanatória má štatút klimatických kúpeľov. Klimatické podmienky sú vďaka ročnému úhrnu slnečného svitu, nízkemu teplotnému zaťaženiu, vyhovujúcemu dlhodobému mesačnému priemeru relatívnej vlhkosti vzduchu a nízkemu počtu dní s hmlou vhodné na liečenie nešpecifických respiračných ochorení.

Hlavnou činnosťou v roku 2020 bolo poskytovanie aktívnej a preventívnej zdravotníckej starostlivosti. V oblasti aktívnej činnosti Sanatórium poskytovalo komplexnú ústavnú starostlivosť dospelým pacientom chorým na nešpecifické (netuberkulózne), prevažne chronické ochorenia dýchacieho ústrojenstva. Sanatórium prevádzkuje ambulancie v blízkych a súvisiacich odboroch: pneumoftizeologickú, imunoalergologickú, FBLR, všeobecnú, a tiež spánkové laboratórium.

V oblasti preventívnej zdravotníckej činnosti sme pokračovali v poskytovaní exkluzívnych ozdravných služieb – **Relaxačno – rekondičných pobytov**. V priebehu roku 2020 sme poskytovali Rekondičné pobyty pre zamestnancov firiem U. S. STEEL Košice, s. r. o., Železiarne Podbrezová, a. s., LESY SR, š. p., VW Slovakia, s. r. o. a Mestská polícia Nitra. Aktuálne sa začíname zapájať do súťažných tendrov na rekondičné pobyty v zmysle zákona č. 124/2006 Z. z., § 11 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Uzavreli sme aj zmluvu s Jednotou dôchodcov na Slovensku. Rekondično – liečebné pobyty so štátnou dotáciou využili dôchodcovia z rôznych krajov.

Pandémia COVID-19 a s ňou súvisiaca kríza v roku 2020 výrazne zredukovala počet klientov. Z dôvodu obavy z ochorenia a mnohých obmedzení sa zrušila prevažná časť rezervácií na pobyt.

Liečebné kúpele so zavedenými preventívnymi opatreniami ostávajú aj v tomto neľahkom čase bezpečným miestom pre pobyty s procedúrami, wellness aj stravovaním pre ubytovaných klientov.

Zdravotná starostlivosť pozostáva z diagnostiky a liečby.

Diagnostika – na základe vyšetrení – RTG, funkčné vyšetrenie pľúc a srdca, biochemické, hematologické, mikrobiologické, alergologické a imunologické vyšetrenia.

Liečba – medikamentózna, inhalačná, oxygenoterapia, rehabilitačná (fyzikálna terapia, vodoliečba, liečebný telocvik).

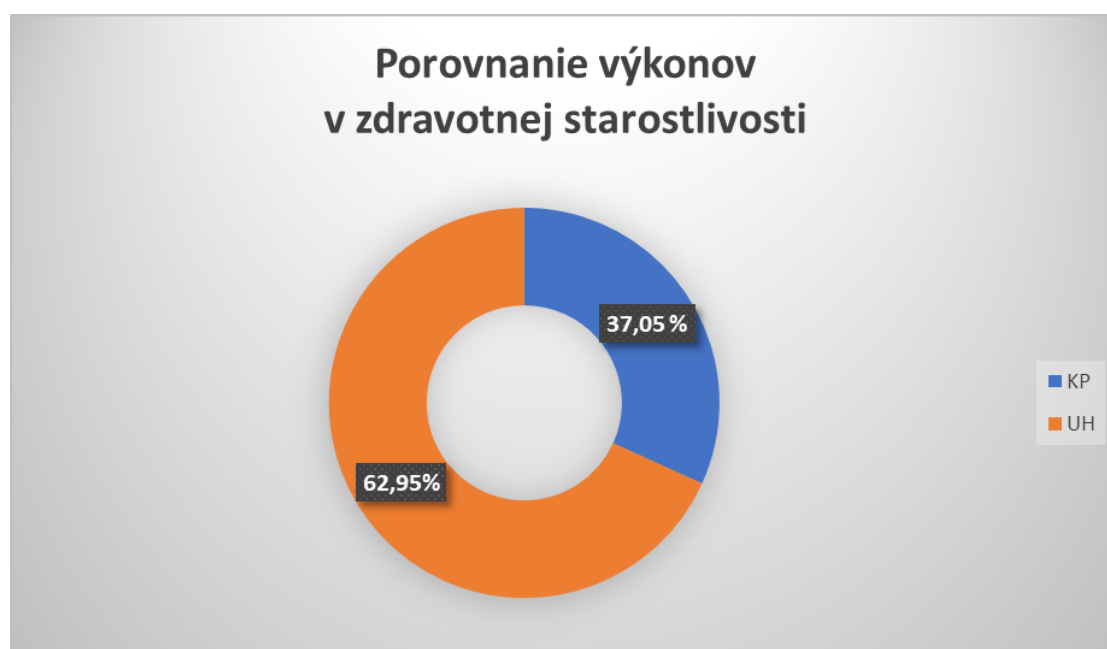
Okrem zachovalého prírodného prostredia naše zariadenie exkluzívne ponúka aj speleoterapiu – dýchacie cvičenie v neďalekej Belianskej jaskyni. Stála teplota vzduchu, vysoká vlhkosť a sterilné prostredie bez alergénov pozitívne vplyvajú na aktuálny zdravotný stav, a zároveň aj priaznivo ovplyvňujú imunitný systém pacientov. Takéto cvičenie v jaskyni je najefektívnejšie pre pacientov s bronchiálnou astmou a alergickou rhinitídou a je doslova jediným azylom pre ľudí s peľovou alergiou. Urýchľuje liečenie a priaznivo pôsobí na organizmus v ktoromkoľvek veku. Prínosom pre klientov je aj liečba prístrojom Rhinolight, ktorá sa používa na liečbu alergickej nádchy (sennej). Ide o klinicky overenú metódu – fotoliečbu sliznice nosa pomocou svetla špeciálneho zloženia. S touto terapiou máme vynikajúce výsledky.

V roku 2020 poskytovalo Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. všeobecne prospešné služby:

- a) poskytovanie zdravotnej starostlivosti
- b) poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti
- c) tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt
- d) ochrana ľudských práv a základných slobôd
- e) vzdelanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry
- f) výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby
- g) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva
- h) služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti
- i) zabezpečenie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

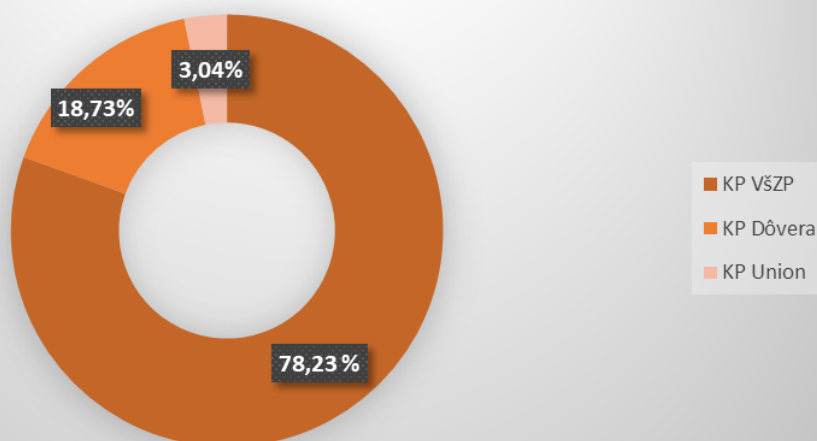
2. Zdravotnícka činnosť zariadenia

V roku 2020 sa v špecializovanej nemocnici v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti /UH/ liečilo celkom 671 pacientov, čo bolo o 414 pacientov menej ako v roku 2019 (1085 – pokles o 38,16 % výkonov). Počet kúpeľných pobytov klesol na 395, čo predstavuje zníženie oproti roku 2019 o 179 kúpeľných hostí (574 – pokles o 31,18 %). Celková bilancia teda bola 1066 poistencov (čo je oproti roku 2019 - 1659 poistencov - pokles o 35,75 %), z toho pacienti v ústavnej zdravotnej starostlivosti tvorili 62,95 % (v roku 2019 – 65,4 %) a 37,05% (v roku 2019 – 34,60 %) tvorili kúpeľní klienti.

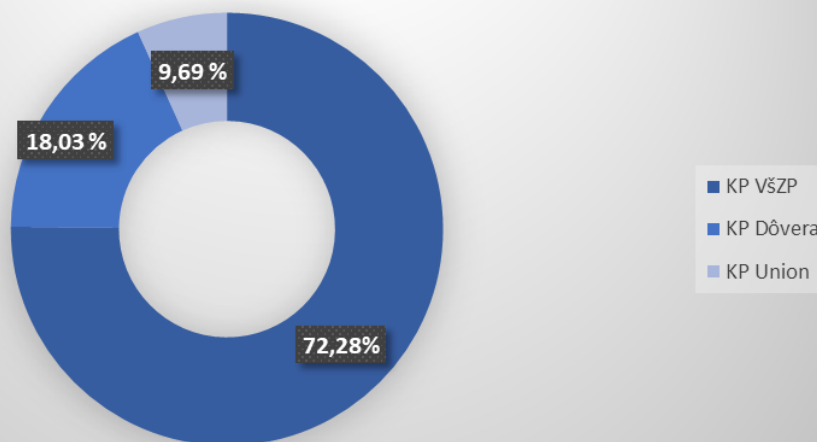

Z celkového počtu 671 ukončených hospitalizácií predstavovali poistenci VŠZP 485 pacientov (2019 – 832), poistenci poisťovne Dôvera 121 pacientov (2019 – 168) a poistenci ZP UNION 65 pacientov (2019 – 85). V kúpeľných pobytach bolo z celkového počtu 395 klientov 309 poistencov VŠZP (2019 – 450), 74 z Dôvery (2019 – 104) a 12 z UNION-u (2019 – 20).

KP podľa poisťovní

UH podľa poisťovní

Celkový počet pacientov a klientov zariadenia za rok 2020 bol teda 1066, čo predstavovalo oproti roku 2019 (1659) pokles o 593 osôb.

Počas roku 2020 sme pravidelne vyhodnocovali spokojnosť pacientov s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou a následne sme aj prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Organizácia nezaznamenala ani neevidovala žiadnu sťažnosť na poskytované zdravotnícke a doplnkové služby.

3. Personálne zabezpečenie

Personál Sanatória Tatranská Kotlina v roku 2020 tvorili zamestnanci:

lôžkového oddelenia: lekári, sestry a sanitári,

pracoviska RDG: lekár a RDG technik,

oddelenia klinickej biochémie a klinickej mikrobiológie: lekár, laboratórny diagnostik a zdravotnícki laboranti

oddelenia FBLR: lekári, fyzioterapeuti, zdravotnícki asistenti a maséri,

ekonomického oddelenia a THP pracovníci

oddelenia prevádzky a služieb: recepčné, chyžné a pracovníci údržby,

oddelenia liečebnej výživy a stravovania: nutričný terapeut, kuchári, personál obsluhy a pomocné sily v kuchyni.

Rok	2018			2019			2020		
priemerný evidenčný počet zamestnancov	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
vo fyzických osobách	23,77	78,13	101,90	21,83	74,45	96,27	24,12	74,50	98,62
prepočítaný	16,71	67,54	84,25	16,19	62,47	78,66	18,46	64,13	82,59

Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. zamestnávalo k 31. 12. 2020 **98** zamestnancov vo fyzických osobách. Počas celého roka zamestnanci navštevovali školenia, aby si rozširovali svoje vedomosti a poznatky. Odborní zdravotnícki pracovníci sa v rámci vlastného kreditného systému zvyšovania kvalifikácie pravidelne zúčastňovali odborných seminárov.

4. Analýza hospodárenia

Náklady Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. predstavovali v roku 2020 sumu 2 061 471,16 Eur a v porovnaní s rokom 2019 klesli o 9,88 %. Výnosy Sanatória Tatranská Kotlina, n.o. predstavovali v roku 2020 sumu 2 066 853,10 Eur a oproti predchádzajúcemu roku 2019 klesli o 9,96 %. V roku 2020 dosiahlo sanatórium vo svojej činnosti výsledok hospodárenia 3 914,19 Eur.

Príjmy Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. predstavovali tržby od zdravotných poisťovní za poskytované výkony a služby v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti a kúpeľnej starostlivosti na základe zmlúv so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., so zdravotnou poisťovňou Dôvera, a. s. a Union zdravotnou poisťovňou, a. s. v súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku.

Doplňkovým zdrojom financovania boli tržby z ubytovania, prenájmu a ostatných činností.

Účtovnú závierku tvoria: výkaz ziskov a strát, ktorý predstavuje porovnanie nákladov a výnosov, súvaha zostavená k 31. 12. 2020 a poznámky zostavené k 31. 12. 2020.

Prehľad nákladov

Náklady	Činnosť		Spolu rok 2020	Predchádzajúce účtovné obdobie
	Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná		
Spotreba materiálu	207 254,81	28 655,03	235 909,84	244 668,35
Spotreba energie	81 722,19	34 202,50	115 924,69	173 922,98
Predaný tovar		22 192,38	22 192,38	31 605,88
Opravy a udržiavanie	34 070,81	8 833,62	42 904,43	66 339,81
Cestovné	319,36	6,84	326,20	1 121,92
Náklady na reprezentáciu	1 151,82		1 151,82	1 293,29
Ostatné služby	69 975,73	1 970,88	71 946,61	111 823,31
Mzdové náklady	961 214,81	36 329,57	997 544,38	1 040 476,64
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie	318 138,53	12 534,33	330 672,86	340 688,52
Zákonné sociálne náklady	44 311,09	1 340,77	45 651,86	68 370,25
Ostatné sociálne náklady	246,88	7,43	254,31	882,07
Daň z motor. vozidiel	121,35	228,91	350,26	302,35
Daň z nehnuteľností	9 381,41	357,21	9 738,62	9 663,58
Ostatné dane a poplatky	4 015,76	119,04	4 134,80	7 382,04
Zmluvné pokuty a penále	1 188,68		1 188,68	2 084,53
Ostatné pokuty a penále				10,00
Úroky	0,60		0,60	1,55
Kurzové straty	186,92		186,92	437,62
Manká a škody				
Iné ostatné náklady	60 518,21	3 131,42	63 649,63	78 709,79
Odpisy dlhodobého nehmot. a hmot. majetku	103 392,83	14 349,44	117 742,27	107 719,99
Tvorba a zúčtovanie opravných položiek				
Náklady spolu	1 897 211,79	164 259,37	2 061 471,16	2 287 504,47

Prehľad výnosov

Výnosy	Činnosť		Spolu rok 2020	Predchádzajúce účtovné obdobie
	Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná		
Tržby z predaja služieb	1 671 977,15	65 958,65	1 737 935,80	2 137 492,50
Tržby za predaný tovar		43 989,97	43 989,97	60 012,81
Aktivácia vnútropodnikových služieb	16 147,66	485,69	16 633,35	24 276,04
Zmluvné pokuty a penále	339,54		339,54	
Prijaté dary	1 273,00		1 273,00	3 315,00
Iné ostatné výnosy	48 389,36	5 732,30	54 121,66	42 102,74
Tržby z predaja DNM a DHM				11 333,33
Príspevky z podielu zaplatenej dane	29,61		29,61	118,40
Dotácie	195 255,54	17 274,63	212 530,17	16 995,11
Výnosy spolu	1 933 411,86	133 441,24	2 066 853,10	2 295 646,07
Výsledok hospodárenia pred zdanením	36 200,07	- 30 818,13	5 381,94	8 141,60
Daň z príjmov	1 467,75		1 467,75	3 373,45
Výsledok hospodárenia po zdanení	34 732,32	-30 818,13	3 914,19	4 768,15

Stav majetku, záväzkov a vlastných zdrojov

Prehľadné usporiadanie zložiek majetku podľa jeho formy, zloženia a účelu v peňažnom vyjadrení a v porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím predstavuje prehľad aktív a pasív zo súvahy k 31. 12. 2020.

Strana aktív	Rok 2020	Predchádzajúce účtovné obdobie
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	4 199 484,98	4 258 446,12
Dlhodobý nehmotný majetok	775,91	1 622,36
Dlhodobý hmotný majetok	4 198 709,07	4 256 823,76
Dlhodobý finančný majetok	0,00	0,00
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	573 775,31	425 622,68
Zásoby	98 999,73	9 123,07
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	235 568,07	248 405,71
Finančné účty	239 207,51	168 093,90
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	10 663,66	2 598,38
MAJETOK SPOLU	4 783 923,95	4 686 667,18

Strana pasív	Rok 2020	Predchádzajúce účtovné obdobie
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	3 103 050,65	3 102 136,46
Imanie a peňažné fondy	4 110 725,14	4 110 725,14
Fondy tvorené zo zisku	0,00	0,00
Nevysporiadaný VH minulých rokov	-1 011 588,68	-1 013 356,83
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	3 914,19	4 768,15
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU	822 981,95	818 857,17
Rezervy	104 786,28	80 873,04
Dlhodobé záväzky	10 226,14	12 854,38
Krátkodobé záväzky	707 969,53	725 129,75
Bankové výpomoci a pôžičky	0,00	0,00
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	857 891,35	765 673,55
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU	4 783 923,95	4 686 667,18

5. Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky

Oddelenie laboratórnej medicíny poskytuje servis vyšetrení dôležitých pre stanovenie diagnózy, sledovanie liečby, určenia prognózy ochorenia a zhodnotenia zdravotného stavu. Laboratórium je vybavené modernou technikou, využíva moderné analytické postupy a vykonáva široké spektrum laboratórnych vyšetrení v odbore: klinická biochémia, hematológia, klinická mikrobiológia a funkčná diagnostika.

Na úseku klinickej biochémie využívame automatický biochemický analyzátor ERBA XL-200, fy ERBA –LACHEMA s ISE jednotkou, na ktorom vyšetrujeme biochemické parametre ako sú substráty, enzýmy, minerály a imunoglobulíny. Analyzátor identifikuje vzorky prostredníctvom čiarových kódov. Poskytuje ekonomickú prevádzku a disponuje rozsiahlym programom riadenia kvality. Moč vyšetrujeme na analyzátore Clinitec Status fy Bayer. Močový sediment vyšetrujeme mikroskopicky. Na analyzátore i.chroma TM fy Boditech stanovujeme antistreptolýzín O, reumatoidný faktor a D–dimér. Ide o diagnostický systém, ktorý využíva fluorescenčnú imunoanalýzu. Diagnostiku alergií vykonávame pomocou stripov Euroimmun na stanovenie špecifických IgE protilátok.

Na stanovenie krvného obrazu s diferenciálnym rozpočtom leukocytov využívame plne automatizovaný hematologický analyzátor SYSMEX K100.

Súčasťou oddelenia laboratórnej medicíny je klinická mikrobiológia, ktorá vykonáva kultivačný dôkaz baktérií a stanovenie citlivosti na antibiotiká a chemoterapeutiká v materiáloch z horných a dolných dýchacích ciest, moču, ostatných sterov a výterov. Na identifikáciu izolovaného mikróba používame biochemické testy a mikrometódy, ktoré urýchľujú diagnostický postup. Stanovenie citlivosti infekčného agensu na antibiotiká a chemoterapeutiká diskovou metódou je aktualizované podľa pokynov Eucastu. Úsek sérológie je vybavený automatickým analyzátorom CHORUS Trio, fy DIESSE Diagnostika, na ktorom stanovujeme protilátky proti *Mycoplasma pneumoniae*, *Chlamydia pneumoniae* a *Bordetella pertussis*.

Na pracovisku funkčnej diagnostiky zabezpečujeme komplexné funkčné vyšetrenie pľúc. Vyšetrujeme základnú spiometriu, spiometriu – krivka prietok-objem, celotelovú bodypletyzmografiu, difúziu kapacitu pľúc a vykonávame bronchodilatačné testy. Na analyzátore EasyBloodGas fy MEDICA vyšetrujeme krvné plyny v kľúde aj po záťaži.

Oddelenie laboratórnej medicíny sa riadi dostupnými odporučeniami odborných spoločností, má zavedený systém internej kontroly kvality a pravidelne sa zúčastňuje systému externej

kontroly kvality (SEKK Pardubice a Národné referenčné centrum pre sledovanie rezistencie na antibiotiká ÚVZ SR). Dlhodobo dosahuje požadovanú úroveň kvality výsledkov a spĺňa podmienky správnej laboratórnej diagnostiky.

Oddelenie laboratórnej medicíny poskytuje vyšetrenia pre pacientov ústavnej a kúpeľnej starostlivosti, ako aj pre pacientov pneumologickej a imunologickej ambulancie v našom zariadení a samoplatcov.

6. Ošetrovateľská starostlivosť

V roku 2020 zabezpečovalo ošetrovateľskú starostlivosť v Sanatóriu Tatranská Kotlina n. o. v jedenásť sestier, z toho štyri sestry s vysokoškolským vzdelaním, štyri so špecializáciou z ošetrovateľskej starostlivosti o dospelých. V nepretržitej prevádzke pracovalo deväť sestier, na inhaláciách jedna sestra, v Pneumo-ftizeologickej a FBLR ambulancii jedna sestra, ktorá súčasne vykonávala aj námestníčku pre ošetrovateľstvo. Okrem sestier pracovali na ošetrovateľskom úseku dve sanitárky na celý a jeden sanitár na polovičný úväzok. Za kvalitu ošetrovateľskej starostlivosti zodpovedala námestníčka pre ošetrovateľstvo, ktorá je aj odborným garantom ošetrovateľskej starostlivosti.

O poriadok sa na jednotlivých oddeleniach starali po dve upratovačky, ktoré sa zúčastnili spolu so sanitármi pravidelného školenia z hygienického minima.

V priebehu roka 2020 sme spokojnosť našich klientov monitorovali formou anonymných dotazníkov.

Kontrolnú činnosť na úseku ošetrovateľskej starostlivosti sme vykonávali podľa plánu na rok 2020 a s jej výsledkami boli pracovníci oboznamovaní raz mesačne na celoustavnom seminári.

Príjem a manažovanie pacientov a kúpeľných hostí zabezpečovala prijímacia kancelária s dvoma pracovníkmi. Hlavnou náplňou ich práce bola komunikácia s klientmi a plánovanie ich nástupov pre zabezpečenie optimálnej činnosti celého zariadenia. Na oddelení nám v roku 2018 pribudlo spánkové laboratórium. Ošetrovateľskú starostlivosť o pacientov prijatých na vyšetrenie zabezpečovala jedna sestra v nočnej zmene.

7. Speleoklimatické cvičenia v Belianskej jaskyni

Špecialitou nášho zariadenia je využívanie priestorov Belianskej jaskyne vzdialenej 1 km od Sanatória na dychové cvičenia pre pacientov. Mikroklima Belianskej jaskyne so stálou celoročnou teplotou okolo 5 °C, vysokou vlhkosťou a neprítomnosťou alergénov má priaznivý efekt najmä pre pacientov s bronchiálnou astmou a alergickou rhinitídou.

Beliansku jaskyňu využívame od roku 1991 a často je jedným z dôvodov, prečo sa pacienti rozhodnú absolvovať liečenie práve v našom zariadení.

Cvičenie v jaskyni trvá približne 45 minút a jeho priebeh riadi rehabilitačný pracovník Sanatória.

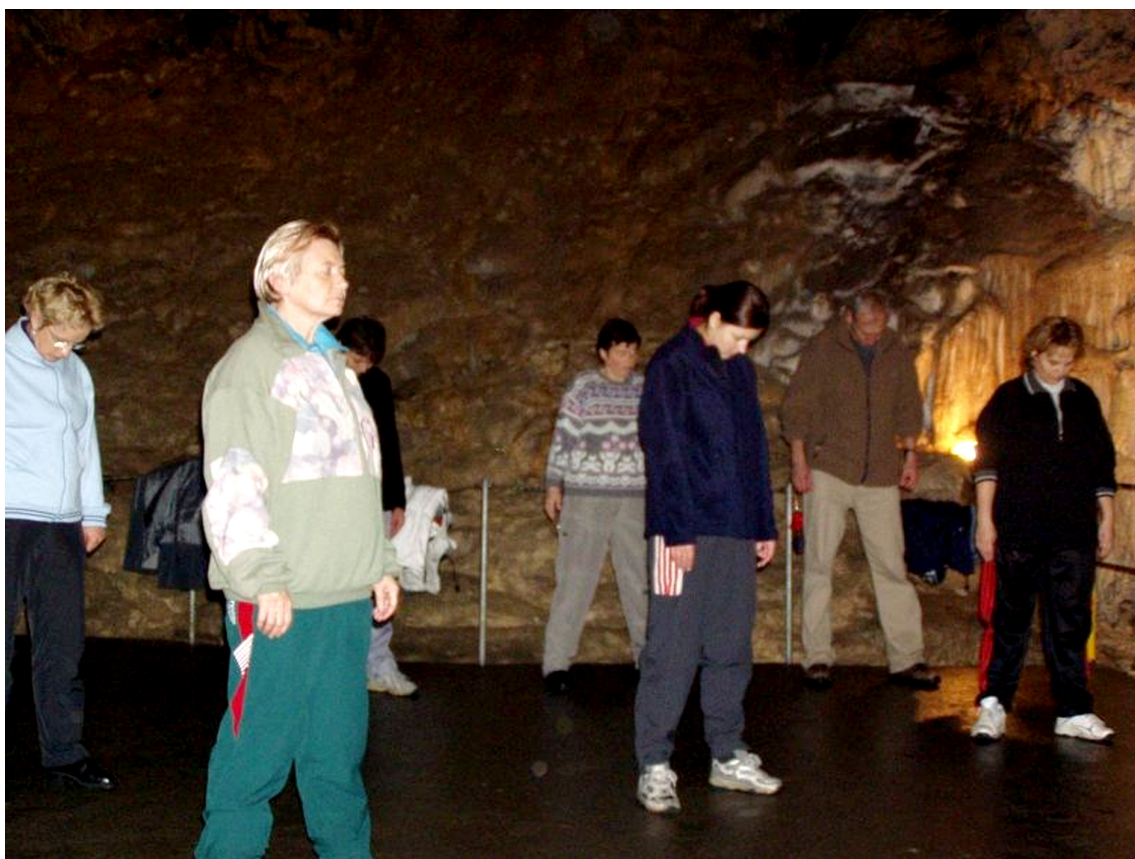
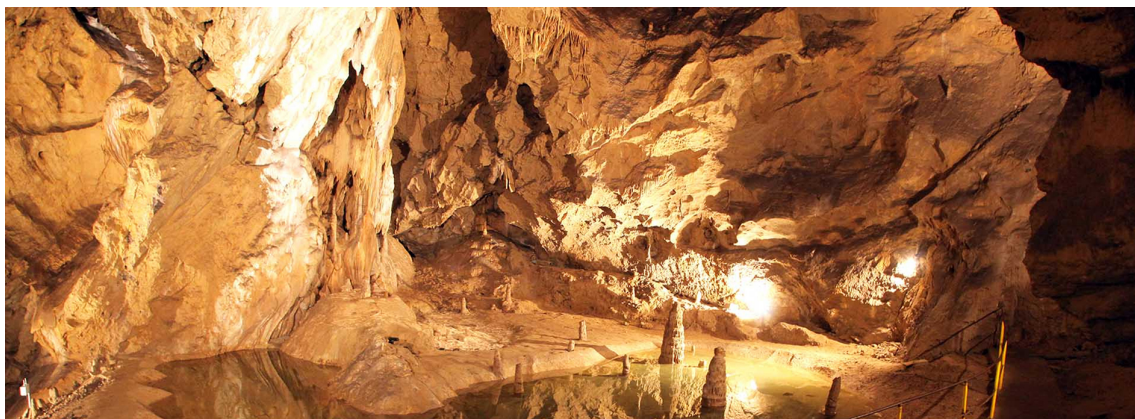
V minulosti sa cvičilo v priestore Vysokého domu na obhliadkovej trase. Keďže cvičenia v týchto priestoroch narušovali návštevnú prevádzku, po dohode so Správou jaskýň boli na cvičenie vymedzené náhradné priestory, ktoré v budúcnosti umožňujú rozšíriť cvičenia aj o speleoterapiu.

Najvyššia návštevnosť bola v jarých a letných mesiacoch.

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet návštevníkov jaskyne	1 183	2 050	1 878	1646	1 845	753

Počet návštevníkov jaskyne v roku 2020 výrazne poklesol z dôvodu zatvorenia Belianskej jaskyne pre pandémiu COVID 19.

Speleoterapia napriek svojej účinnosti a dostupnosti nie je hrazená z prostriedkov verejného zdravotníctva.

8. Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia

Personálne zabezpečenie

Oddelenie elektroliečby: fyzioterapeuti.

Individuálna liečebná telesná výchova: 3 fyzioterapeuti

Oddelenie vodoliečby: 3 pracovníci

Odd. inhalácií: 1 pracovník

Maséri: 4 pracovníci

Rehabilitácia, vodný svet

Päťkrát týždenne prebiehajú v našom sanatóriu skupinové dychové cvičenia v telocvični, ktoré pomáhajú pacientom predýchať horné a dolné dýchacie cesty. Tieto cvičenia obsahujú prvky z jogy, zo školy chrbta, sú zamerané taktiež na posilnenie niektorých najčastejšie oslabených svalových štruktúr. Súčasťou dychového cvičenia je aj Nordic Walking – severská chôdza s NW palicami, ktorú praktikujeme v okolí Sanatória.

Štyrikrát týždenne ráno absolvovali naši pacienti hydrokinezioterapiu, cvičenie v bazéne, ktoré je zamerané na celkovú kondíciu a dýchanie.

Každý deň sa konali aj individuálne dychové cvičenia, ktoré boli zamerané na lokalizované dýchanie, a to hlavne bráničné a jeho uvedomovanie si. Pacienti nacvičovali správny dýchací stereotyp, vyťahovanie skrátenejších svalových štruktúr, ktoré majú obmedzujúci charakter pri dýchaní. Počas dychovej rehabilitácie sme využívali pomôcky na zlepšenie dýchania Cornet, Flutter a PEP masky. Na zlepšenie nádychu sme používali nádychový trenažér Respiviol.

Pri zahlienených pacientoch sme vykonávali polohové drenáže na odstránenie sekrétu. Využívali sme pritom metodiku autogénnej drenáže, flutrovanie. Pacienti mohli taktiež každý deň navštevovať inhalácie, kde absolvovali aj nácvik hygieny horných dýchacích ciest a mohli využívať široké spektrum procedúr na elektroliečbe.

Ponúkali sme aj možnosť absolvovať klasickú, reflexnú a celotelovú masáž. Ponúkame aj masáže medové, mäkké techniky, reflexnú masáž chodidiel a manuálnu lymfodrenáž.

Pri pollinóze sme pokračovali v terapii rhinolightom, t.j. procedúrou, ktorú si pacienti mohli zakúpiť na odporúčanie lekára. Ide o svetloliečbu. Na úseku rehabilitácie a tiež aj na oddelení absolvovali pacienti podľa ordinácie lekárom facilitáciu na uvoľnenie sekrétov z paranazálnych dutín.

Vybavenie pracovísk na rehabilitačnom úseku

Na 1. poschodí sa nachádza oddelenie elektroliečby, telocvičňa, miestnosť pre individuálnu rehabilitáciu, telocvičňa – fitness centrum, miestnosti pre masérovo a inhalatórium. Samostatné je oddelenie vodoliečby v suterénnej časti.

ELEKTROLIEČBA:

Phyaction Guindance C

Nízko- a strednofrekvenčné prúdy. V prístroji zabudovaný aj ultrazvuk, ktorý sa aplikuje na postihnuté miesta pomocou jednej z 2 sond.

Phyaction 793

Nízko- a strednofrekvenčné prúdy, vrátane 2 sond pre ultrazvuk.

Phyaction 190

Ultrazvuk, ktorý sa aplikuje na postihnuté miesta pomocou jednej z 2 sond.

Endomed 581

Nízko- a strednofrekvenčné prúdy.

Lymfoven

Prístrojová lymfodrenáž.

Curapuls 419

Krátkovlnná diatermia.

MAGNETOTERAPIA:

Prístroje: MAGNEKON a BIOMAG MONADA.

SVETLOLIEČBA:

Využitie polarizovaného svetla. Prístroj BIOPTRON.

INDIVIDUÁLNE DYCHOVÉ CVIČENIE

Flatre, Cornet, PEP masky nádychový trenážer.

TELOCVIČŇA

Žinenky, karimatky, fit lopty, Bosu, trakčný stôl.

TELOCVIČŇA fitness centrum

Posilňovacia veža, tlakovacia lavička, hrazda, ribstoly, stacionárny bicykel, steper, bežecký pás, eliptický trenážer Orbitrek, TRX pásy.

Vedľa masérскеj miestnosti je relaxačná miestnosť, kde je uložená masážna vaňa. Druhá vaňa slúži klientom ako prísadový kúpeľ. Procedúry fungujú len na priamy predaj.

V rámci nadštandardných procedúr pacientom ponúkame za úhradu aj bankovanie a plynové injekcie.

VO VODOLIEČBE SA NACHÁDZA:

- bazén, perličková posteľ, masážny vírivý bazén s tryskami - pre dvoch klientov. V bazéne sa nachádzajú masážne trysky. Súčasťou bazénu je i sedačka, ktorá slúži imobilným pacientom na to, aby sa dostali do bazéna.

V septembri 2018 sme začali s **rekonštrukciou časti oddelenia vodoliečby** – rozvody zdravotníckej, elektroinštalácie a vzduchotechniky (vrátane VZT jednotky), obklady a protišmykové dlažby, výmena zariadení pre poskytovanie procedúr: škótske streky, vírivá vaňa, vaňa pre podvodné masáže, vaňa pre celotelové vírivé kúpele, Kneipov šliapací kúpeľ (dve vaničky), zariadenie pre polevy pre Kneipovu vodoliečbu. Pri tejto rekonštrukcii sa nebude zasahovať do nosných častí stavby. Stav po rekonštrukcii bude totožný so stavom po kolaudácii.

V rámci vodoliečby je pracovisko termoterapie, kde na 4 lôžkach podávame parafínové a rašelinové zábaly. Teplonosiče sú ohrievané v ohrievači COMBI 400.

Súčasťou vodoliečby je i fínska a infra sauna, ochladzovací bazén, sprcha a odpočívareň. Nachádza sa tu aj masážne lôžko Redor. Ďalej sú v priestoroch vodoliečby umiestnené 2 drevené kabínky so sedačkami (spolu pre 4 klientov), ktoré slúžia na inhaláciu morskej vody. Procedúra má veľký efekt u astmatikov, pacientov s bronchitídami, s CHOPCH, ale i u pacientov s akútnym respiračným ochorením, napomáha pacientovi čistiť dýchacie cesty, lepšie uvoľniť hlien.

Vodný svet: od 16.00 do 20.00 hod. na úseku vodoliečby pracuje denne okrem utorka 1 stály pracovník. Rehabilitačný úsek zabezpečuje služby vo vodnom svete počas víkendov.

V miestnosti inhalatória sa nachádzajú kompresorové inhalátory pari-master a 7 inhalátorov AIR PRO 3000, z ktorých sú podávané individuálne inhalácie pacientom a klientom.

U ležiacich pacientov boli inhalácie podávané cez prenosný inhalátor PARI- Boy na izbách pacientov. Inhalačne boli podávané i mukolytiká i bronchodilatancia.

Vzdelávanie:

Zdravotnícki pracovníci (sestry, sanitári, fyzioterapeuti, zdravotnícki laboranti) sa v priebehu roka 2019 zúčastňovali na odborných celoustavných seminároch podľa vopred stanoveného plánu.

AMBULANCIA FBLR

Pod vedením MUDr. Anny Dudášovej bola v r. 2020 v prevádzke FBLR ambulancia.

9. Voľnočasové aktivity

V rámci svojho voľného času mohli klienti Sanatória využívať v roku 2020 kompletnú ponuku rehabilitačných procedúr na objednávku, cvičenia v Belianskej jaskyni, využívať mohli nie len Vodný svet a multifunkčné ihrisko, ale aj 9 bicyklov, športové náradie, telocvičňu s vybavením, posilňovňu, biliard a hlavne okolité prírodné prostredie s tunajšou jedinečnou klímou.

V záujme zlepšenia liečebného a rehabilitačného programu pacientov sme vytýčili trasy pre Nordic Walking. Recepčia ponúka na zapožičanie paličky, vyškolení rehabilitační pracovníci, ktorí absolvovali kurz chôdze Nordic Walking, poskytujú záujemcom možnosť nácviku správnej techniky chôdze s paličkami.

Lákadlom na prechádzky v okolitom prírodnom prostredí sú turistické chodníky a náučné chodníky:

„K Belianskej jaskyni“ – geológia, flóra a fauna Belianskych Tatier, „Lesnícky náučný chodník“ s témou miestne Belianske lesy a lesnícka starostlivosť o prírodu a náučný chodník „Belianske lúky“ v poslednom zachovalom rašelinisku pod Tatrami, ktorý popri informácii o prírodných zaujímavostiach oboznamuje aj s pravekou históriou lokality doloženou archeologickými nálezmi.

Naši klienti využívali blízke cyklochodníky z Tatranskej Kotliny do Spišskej Belej a do Ždiaru spolu s možnosťou zapožičania bicyklov a ich servisu. V najbližšom a širšom okolí Sanatória sú ďalšie značené cyklotrasy s asfaltovým resp. štrkovým povrchom s viacerými možnosťami vzdialenosti, náročnosti, zaujímavých lokalít a výhľadov na okolitú krajinu.

Klientom Sanatória sme pre zatraktívnenie pobytu ponúkali možnosť vychádzok so sprievodcom, aby spoznali prírodné zaujímavosti v blízkom okolí – skalné útvary v tiesňave Kotliny, vrchol Pálenice a ďalšie.

V Slnecnej dvorane na prízemí pavilónu Fontána je zriadená voľne dostupná knižnica s množstvom kníh a časopisov rôzneho žánru.

V spoločných priestoroch je klientom k dispozícii sieť bezdrôtového internetového pripojenia. Pokrytie wi-fi sieťou je pre ubytovaných hostí bez poplatku.

Organizovanie hromadných aktivít bolo poznačené opatreniami proti šíreniu COVID-u, z toho dôvodu boli aktivity pre početnejšie publikum výrazne obmedzené.

V letnej sezóne sa konalo literárne vystúpenie „Príbehy z Tatier“ v rámci Tatranského kultúrneho leta mesta Vysoké Tatry dňa 23. 8. 2020 v Slnecnej dvorane pavilónu Fontána. Čítali Dušan Kubaň a Michal Novák, hudobne sprevádzal gitarou a spevom Roman Vitkovský.

V letnej sezóne sa konalo hudobné vystúpenie akordeónového súboru v rámci Tatranského kultúrneho leta mesta Vysoké Tatry.

10. Projektové aktivity

V Sanatóriu Tatranská Kotlina prebiehali v roku 2020 projektové aktivity v súlade so štatútom. Tieto aktivity slúžili najmä k rozvoju poskytovania všeobecne prospešných služieb priamo na získavanie zdrojov pre aktivity, na zlepšenie podmienok poskytovania služieb, ale aj na rozširovanie poskytovania služieb v súlade so štatútom, napríklad rozvoj a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt.

Sanatórium je členom Združenia cestovného ruchu Vysoké Tatry. Cieľom jeho aktivít je koordinovať činnosť v cestovnom ruchu a podporiť tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré majú potenciál do budúcnosti podporiť úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov do cestovného ruchu v našom regióne.

V oblasti kultúry v Sanatóriu bola prezentovaná tvorba v rámci viacerých putovných výstav. V priestoroch na 1. poschodí je stála výstava fotografickej tvorby Viliama

Malíka, na mezoníne 1. poschodia je stála expozícia diela výtvarníka Fera Guldana. Vo vstupnej hale je expozícia Jozef Tomko – výstava plastík z dreva a bronzu a tiež výstavy ľudových umeleckých výrobkov od ďalších autorov.

Sanatórium v spolupráci s mestom Spišská Belá zrealizovalo v predchádzajúcich rokoch projekt Multifunkčné ihrisko v Tatranskej Kotline. V roku 2020 ihrisko slúžilo klientom Sanatória aj širokej verejnosti.

V roku 2020 pokračovalo Sanatórium v realizácii nových rehabilitačných chodníkov v blízkom okolí priláhlého lesoparku.

V priebehu roka pokračovali práce na zlepšení energetickej bilancie objektov. V priestoroch 3. poschodia sa pokračovalo vo výmene pôvodných okien za izolačne vyhovujúce pre zamedzenie únikov tepla a zlepšenie tepelnej pohody priestorov, najmä v izbách pacientov. Uvedené práce boli zrealizované pred nástupom zimy a prejavili sa priaznivo na prevádzkových nákladoch vykurovania priestorov.

Pokračovali práce na rekonštrukcii a modernizácii vodoliečebnej prevádzky zahŕňajúce okrem inštalácií nových vodoliečebných zariadení aj preklad rozvodov ústredného vykurovania, inštaláciu podlahového vykurovania, rekonštrukciu elektrorozvodov, výmenu okien atď.

Začali sa práce na rekonštrukcii a modernizácii RTG pracoviska s cieľom pozdvihnúť ho na požadovanú súčasnú úroveň.

11. Krízový a bezpečnostný manažment

V roku 2020 riadil krízový manažment prípravu na zvládanie krízových situácií v sanatóriu. Pracovníci boli školení a cvičení na činnosť pri mimoriadnych situáciách vyžadujúcich prípadnú evakuáciu priestorov sanatória, zvládnutie technologického kolapsu, ako aj iných mimoriadnych situácií. V spolupráci s Okresným úradom Poprad, odborom krízového riadenia je sanatórium pripravené zapojiť sa do zvládnutia krízových situácií v rámci Civilnej ochrany – Tatranského územného záchranného útvaru pre územie okresu Poprad.

Pri nástupe pandémie spôsobenej novým typom koronavírusu Sanatórium poskytovalo zdravotnú starostlivosť v rámci aktuálnych podmienok v súlade s pokynmi príslušných štátnych orgánov, najmä RÚVZ v Poprade a MZSR.

Záver

Vážení partneri,

výročná správa stručne a prehľadne dokumentuje činnosť všetkých úsekov Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. za celý rok 2020.

Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. ostáva lídrom na poli poskytovateľov špecializovanej zdravotnej starostlivosti v odbore pneumológa – ftizeológa. Napriek všetkým ťažkostiam aj v nastávajúcom roku plánujeme naďalej rozvíjať systém manažérstva kvality s cieľom neustále zvyšovať kvalitu nami poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

Negatívne hospodárske výsledky je potrebné eliminovať hľadaním strategických riešení pre kvalitné poskytovanie zdravotnej starostlivosti a získavanie dostatočného počtu pacientov, aby bolo poskytovanie zdravotníckej činnosti efektívne a udržateľné aj do budúcnosti s vyrovnaným hospodárením.

Záverom mi dovoľte sa poďakovať:

- všetkým zamestnancom Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. pri plnení pracovných úloh
- všetkým ústavným a aj ambulantným špecialistom pri poskytovaní odbornej zdravotnej starostlivosti
- všetkým našim zmluvným partnerom
- zakladateľom Ministerstvu zdravotníctva SR a Arcidiecéznej charite za doterajšiu spoluprácu

Tatranská Kotlina, 20. 5. 2021

.....
Ing. Dr. Matúš Pataky, MPH
riaditeľ n. o.